

DEUTSCH
MIT FREUDE

WALDEMAR
GRZEBIEŃ

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka niemieckiego (III.2) dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Życie geniusza (Das Leben eines Genies)

Klasa/czas trwania lekcji

II/90 minut

Cel ogólny

- Rozwijanie zasobu środków gramatycznych, leksykalnych, ortograficznych oraz fonetycznych.
- Tworzenie wypowiedzi ustnych i pisemnych.

Cele operacyjne (szczegółowe)

Uczeń:

- opowiada o życiu Jana Sebastiana Bacha,
- stosuje w mowie i piśmie następujące słowa i wyrażenia: geboren werden, nach dem unerwarteten Verlust, ein Stipendium erhalten, die Anstellung als Organist, eintreffen, übersiedeln nach..., Zwillinge, jn zum Kapellenmeister ernennen, seinen Dienst annehmen als..., jn heiraten, die Bewerbung, ein Musikstück aufführen, zum ersten Mal, zur Welt kommen,
- współpracuje w grupie i przyjmuje odpowiedzialność za wykonanie zadania.

Metody/techniki/formy pracy

- praca indywidualna,
- metoda „wyspy zrozumienia”.

Środki dydaktyczne

- karty pracy (dostosowane do potrzeb uczniów z SPE) zawierające rodzaje wypowiedzi pisemnych, np.: wywiad, artykuł prasowy, krótki tekst narracyjny pisany z perspektywy obiektywnego narratora, krótki tekst narracyjny pisany z perspektywy syna kompozytora, itd.,
- plakaty i pisaki,
- tablica kredowa.

Opis przebiegu lekcji

- Uczniowie słuchają fragmentów jednego z bardziej znanych utworów Jana Sebastiana Bacha, np. Toccaty d-moll (BWV 565), Arii na strunie G ze suity orkiestrowej nr 3 D-dur (BWV 1068), fragmentu III Koncertu Brandenburskiego (BWV 1048), itp.
- Uczniowie starają się rozpoznać kompozytora i utwór.

- Nauczyciel podaje cele lekcji.
- Wprowadzenie: Uczniowie podchodzą do tablicy i zapisują znane sobie informacje o życiu i twórczości Jana Sebastiana Bacha.
- Uczniowie tworzą grupy.
- Uczniowie oglądają film ze strony: https://www.youtube.com/watch?v=c8ZRSgz3_Xo, bez komentarza dźwiękowego. Film jest co chwilę zatrzymywany, a uczniowie zapisują przypuszczenia co do przedstawionych faktów z życia kompozytora.
- Uczniowie oglądają film po raz drugi, tym razem ze ścieżką dźwiękową i zapisują informacje, które zrozumieli.
- Uczniowie tworzą pary, wymieniają się swoimi notatkami i uzupełniają je.
- Uczniowie oglądają film po raz trzeci i zapisują informacje, które zrozumieli.
- Uczniowie tworzą nowe pary, wymieniają się swoimi notatkami i uzupełniają je.
- Uczniowie porównują zanotowane informacje z zapisanymi wcześniej na tablicy.
- Uczniowie tworzą pary i losują zadania. Następnie przygotowują wylosowany przez siebie rodzaj tekstu. Starają się przy tym znaleźć w Internecie jedną nową informację na temat życia i twórczości kompozytora.
- Uczniowie prezentują wyniki swojej pracy.
- Zadanie domowe: Uczniowie mają znaleźć informacje i napisać krótki tekst na temat życia i twórczości innego znanego kompozytora niemieckiego obszaru językowego, np. Wolfganga Amadeusza Mozarta, Ludwiga van Beethovena, Josepha Haydna, Gustawa Mahlera, Felixa Mendelssohna, Johannes Brahmsa i in.

Komentarz metodyczny:

Poprzez wielokrotne intensywne słuchanie tego samego tekstu uczniowie są w stanie za każdym razem zrozumieć nowe informacje. Metoda wielokrotnego słuchania (w praktyce stosuje się maksymalnie pięciokrotne słuchanie tego samego tekstu), zwana po niemiecku Verstehensinseln, wydaje się na pierwszy rzut oka monotonna i nużąca, wszak uczniowie słuchają cały czas tego samego tekstu. Ale jest bardzo efektywna, ponieważ pozwala długo koncentrować się na jednym słownictwie. Możliwy jest też inny wariant tej metody. Uczniowie zostają podzieleni na grupy, a każda grupa otrzymuje inne zadanie i ma na co innego zwrócić uwagę. Na przykład jedna grupa koncentruje się na rzeczownikach, druga na czasownikach, trzecia na przymiotnikach. Uczniowie mogą też wypisywać liczby, miejsca, osoby, itp. Potem mogą utworzyć nowe grupy i z tych zapisków ułożyć tekst. Następnie uczniowie oglądają film raz jeszcze i konfrontują swoje notatki z tekstem. Jeśli w klasie znajdują się uczniowie mający problem z poruszaniem się, nauczycieli powinien odpowiednio dostosować przestrzeń klasową, aby i oni mogli brać udział we wszystkich ćwiczeniach i nie odczuwali dyskomfortu.

W trakcie lekcji uczniowie rozwijają między innymi kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, kompetencje cyfrowe oraz kompetencje w zakresie świadomości ekspresji kulturalnej.

Na końcu zajęć sprawdzając, czy cele zajęć zostały zrealizowane, nauczyciel może użyć techniki zdań niedokończonych. Uczniowie mają dokończyć zdania:

- Na lekcji najbardziej podobało mi się...
- Chciałbym uczyć się przy pomocy....
- W uczeniu/koncentracji przeszkadzało mi...
- Aby to zapamiętać, potrzebuję...

Nauczyciel powinien zawsze dostosować narzędzie ewaluacji do potrzeb uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i wsłuchiwać się w ich opinie.

Na następnej lekcji nauczyciel powinien sprawdzić zadanie domowe i ustalić oceny dla poszczególnych uczniów. W stosunku do uczniów z SPE nauczyciel powinien wziąć pod uwagę nie tylko efekt końcowy, ale też wkład pracy i trudności, jakie musieli pokonać tacy uczniowie.